

обу галошките си. Загърна се въ вехтата си дрешка и излезе вън. Отиде да търси дѣдо Коледа...

Палашка тичаше изъ улицитѣ. Той се вглеждаше въ шумѣщата край него тѣпла. Той ще познае много лесно дѣдо Коледа и ще му каже, че е Палашка — бабиното внуше, когото му писа писмото,

Краката му затѣваха въ снѣга. Вѣтрътъ шипѣше ушитѣ му. Ржичките му премръзваха. Едва поемаше дѣха си, и все тичаше...

Единъ автомобилъ го блъсна въ бордюра на тротоара.

Ив. Петровъ
(гара К. Баня)

ЛУДИЯТЪ И ТОЙ

Безумци, защо убивате?... Защо?... Нали всички сме чада на Христа! Нали за насъ на кръста Го разпнаха! Покайте се! Ще дойде день, ще възкрѣснатъ мъртавитѣ и всички ще се изправимъ предъ страшния Божий съдъ! Тогава какво ще отговаряте? Покайте се!

Изкривена усмивка проигра по измъченото лице и пѣния покри загорѣлитѣ му устни.

Защо ми взехте детето? Азъ го обичамъ, върнете ми го! Не го крийте!! Азъ ще го намеря!!... Дайте ми го, дайте!!...

Кършейки молитвено ржце, лудия цѣлува земята и се промъква въ крѣвта. Свѣтъ е напоснѣ... Съ крѣвъ на хиляди деца. Наведе се, грабна шепя прѣстъ и я захвърли. Голѣмитѣ му черни очи искреха. Ту блуждаеха, ту се въртѣха безцѣлно. Широкитѣ космати гърди, покрити съ дрипи се разтърсиха и адски никотъ се разнесе.

„Въ ареста!“ Чу се студена заповѣдь. „Пакъ ли е избѣгалъ отъ тамъ?“...

Хванаха го. „Той“ го поведе съ натѣкнатъ ножъ молейки го да не вика, но Лудия ржкомаха, караше се нѣкому и повтаряше: „Върнете ми детето, не убивайте!“ Тѣлото му трепереше и огъваше подъ тѣжестта на душевното му помрачение.

„Бие искате да ме убие? Не се плаша азъ познавамъ смъртѣта. Тя се носи вихрено на огнена колесница, мете, помита кждето мине!“ Той показваше съ треперяща ржка мѣстото, кждето смъртѣта бѣ извила своето крѣшно хоро, тамъ кждето и неговия единственъ синъ се понесе въ забрава, съ устремъ въ лудешкия танцъ на смъртѣта...

Зазоряваше се. Луната надничаше задъ черенъ облакъ. Снопъ лѣжни освѣти редицѣте окопи. Войници, полулегнали въ тѣхъ, въ боева готовностъ, се вслушваха въ непрестанния споръ на орждията и чакаха знакъ за атака. Една сѣнка се мѣрна предъ изпоясаната телена мрежа и се залута въ мрака.

„Той“ трепна, загледа се въ нея и му се стори, че тя се навежда надъ студениятѣ тѣла, сякашъ ги цѣлува. Човѣкъ ли бѣ това? Или смъртѣта е дошла, да се порадва надъ трофея? Може би, сжъ я повикали мъртавитѣ пакъ да я подиграятъ, — помисли „Той“ и тргна срещу нея. Плъчъ и смѣхъ, сатанински смѣхъ долигаше. „Той“ изгнѣна: Затаи дѣхъ, стисна дългата си пушка.

Захвърленъ като пребито кученце въ мръсния снѣгъ, Палашка чувствуваше какъ нѣкакъвъ сладостенъ сънъ го замаява... Ето — пещерата. Тя цѣла е отъ захаръ и скъпоценни камѣни. Предъ входа стои шейна съ елени... По рогата имъ има много златни звънчета. Елхата е претрупана съ подарѣци. И до барабанчето стои нова малка шубичка. Ето го и дѣдо Коледа. Той му маха съ ржка, и шейната лети... лети...

— Колко странно писмо, — се изсмѣха пощенскитѣ раздавачи и го захвърлиха въ смѣтѣта

Лжѣ, безгрижно си поигра съ натѣкнатия ножъ на нея и мързеливо отмина нататѣкъ. Сѣнката изплува изъ мрака, очерта се човѣшка фигура. „Неприятелски секрет“ — помисли „Той“ и се преприятелски секрет. „Стой! Стой!... Грохота на орждията жадно погълна съдбоноснитѣ му думи... Сѣнката на маляваше, бѣгаше... Стой! Ст...!“ За сѣтни нѣтъ извика и натисна спусъка...

Луната крадешкомъ погледна полето. Сребристи лжѣи нѣжно погалиха разкривенитѣ отъ ужаса лица на мъртавитѣ

Лазенкомъ. „Той“... леца презъ труповѣтъ на любимитѣ си другари, които отъ два дни спѣха вѣченъ сънъ. Докосвайки се до тѣхъ „Той“ трѣпаше, и пѣть обливаше тѣлото му. — „Гѣ спятъ“, помисли „Той“. Не чуватъ вече зловещата пѣсѣна на орждия а, шума на желѣзнитѣ птици, сякашъ ги преспира. Нима ще избѣгна тѣхната съдба?!...

Съ тази мисль не забелѣза какъ стигна до купчина трупове налегали подъ стария разлистѣнъ джбъ, тамъ кждето вѣчний сънъ ги заварѣ. Спре се и се вгледа въ тѣхъ. Две широко отворени очи жадно го гледаха... Сѣтния мигъ на живота бѣ оставилъ яркъ отпечатѣкъ на това, инѣкъ гладко, винаги засмѣно лице, а сега изкривено, обезображено. Ивица съсирена крѣвъ надничаше изъ редицѣта бисерно бѣли жбѣ. „Той“ вли уморено погледъ въ угасналитѣ очи на любимия си отъ детинство другаръ, опре ржка на земята и я отдрпна. Крѣвъ полетна по нея, крѣвѣта на любимъ другаръ, синѣтъ на лудия баща. „Друже, — простена той — ще отмѣстя за тебе!“ Вдигна ржка и съ треперящи прѣсти натисна студениятѣ клепачи, „Спи, спи“ — издума „той“. Следъ това пристегна паласкитѣ и приведенъ тргна по диритѣ на загубилата се сѣнка.

При слабата свѣтлина на зората „Той“ виде въ изоставенъ окопъ човѣкъ; колѣничилъ надъ трупъ. Смѣхътъ и нѣжнитѣ слова се сливаха съ барабанныя огънь на артилерията. „Той“ насочи пушката си, но нѣщо стисна гърлото му... „Стой“, едва прошепна. Човѣкътъ бавно се изправи, закриайки трупа. Отправи погледъ къмъ него и казва: Намѣрихъ детето си... То спи... Тихо! Тихо!

— Лудия, ти всрѣдъ мъртавитѣ?... — извика „Той“ — Ела, намѣрихъ детето ти... Очитѣ му още гледатъ за тебъ. Търси те, чака те, ела!“

— Намѣри — изрече лудия и стисна гърдѣта си.

Следъ зоре